

ERDÉLYI HÍRADÓ

Kedden, Május' 5-ödikén, 1829

Északamériai Egyes. Státusok — Portugallia — Nagybritannia — Frantziaország
Burkusország — Muszkaország — Törökország — Külömbfélék.

Északam. Egy. Státusok.

A' georgiai Képviselők' Házában helybe-hagytak egy bill-t, mely által a' Státus' törvényei, az ő' határszélein belől fekvő, és Tzerokis (vagy Criks) Indiaiak által lakott egy birtokra ki fognak terjedni. Jún. 1-sőjétől számlálván, 1850, az ezen birtokban élő Indiaiak, alá vannak vetve minden törvényeknek és rendelkezéseknek, mellyeket a' Kormány-szék jónak talál kibotsátani. A' bill' 3-adik Clausulájában (toldalékjában) e' van: "Egy Indiait vagy Industól született-sem szabad, a' ki a' Criksok között lakik, akarmiféle törvényszéknél jó tanúnak bevenni olyan perben, a' melyben Fejér a' perlekedő Fél.

Északamériai Híradók, beszélnek egy lázzadásról, mely Louisiánában kitört volna, és a' melybe egynehány ezer ember keveredett belé, és a' kiknek letsilapításokra a' Gouverneur fegyveres erőt volt kéntelen felidézni.

Portugallia

A' Constitutionel, jelenti Lissabonból, mártz. 28. — "A' Tajó' pontonján berekesztett Spanyolok a' rossz vetek-bánás' következésénél-fogva, már csak 1500-an vannak. Ambár őket a' vesztő-hely várja, ha Spanyolországba vissza mennek; még is olyan nekik a' fékvések, hogy napönként sokan kérnek szözlök úti passust, hogy ezen lassú halálgöttelemtől megszabaduljanak. Egy

képiró, a' D. Pedro' pensionatusa Rómában, megfogattatott Oportóban, mivel' a' D. Mária' képét találták nálla. — A' Palmela Marquis' házat 5000 guinén tartották egy Anglusnak; de az Angl. nem akarta magát egy olyan vétel által megbetsteleníteni. A' Cintra Gróf' és egy tseléd' halálánvaló hír, kik Isabella Infantissat a' D. Mig. kézeiből megmentették, megbizonyosodott. Azt állítják, hogy a' palotában ölték őket meg. Az austriai hajó-osztály, mely Tangerbe ment volt, megérkezett Cadizba az austriai fogjokkal, kiknek a' vissza követelését reá bízták volt. — Egy anglus Híradó újra felhossa, hogy Isabella Infantissa, a' D. Miguel' rosszúl-bánásába belé-fáradván, elvégezte végre magában az ő' tyrannusságától megszabadulni 's elszökni. Matrótz-köntösbe öltözvén, hogy egy angl. pakethootba mehessen, D. Mig. megtudván otthon-nem-létét, ajuda-útzához közel ötet elérette 's a' palotába vissza-vitette.

Nagybritannia.

A' felső Házba adott-be a' többek közt Farnham Lord egy kéréirást, mely egy kis vetekedésre adott okot. A' kérérok, panaszolkodtak, ugyan is, arról, hogy a' jóniai szigeteken fekvő protestáns ang. katonák nem élnek azon kedvezéssel, mellyel más oldalról, a' katolikus katonák, kik protestáns Helységben fekszenek öltalmul, az által élhetnek, hogy ne-

kik nem szükség' az ő vallásokra nem-tartozó istenházába elmenni. Corfuban, pl. a' protestans katonaság, bizonyos kath. innepeken, sokféle ceremóniákon köteles jelen lenni, mellyeket ők vak-hitűségnek és bálványozásnak szoktak tartani. Mind katonák, mind Tisztek egyformán kötelesek ott, a' processión jelen lenni, fákját hordozni, tisztelet-lövet tenni, 's a' Pap' rendelése szerint, képeket és más jeleket kezekben tartani. "Ha mindezek a' feladások igazak, úgymond a' Lord, minő fájdalmasnak kell ott lenni egy protestans katonának, ki egy olyan vakhitűség' szolgálattjára kéntelen elő-állani." — Minthogy sok Lord, zúgolódás által értésre adta, hogy nekik ez a' dolog lehetetlennek láttik; tehát, Farnham Lord erőssítette, hogy a' kérők, lett dolgokkal támogatják panaszokat, és tökéletesen azt megbizonyítani. Feláll Well. Hg. 's azt mondja: "Kéntelen vagyok Nektek, Mylords, először azt mondani, hogy én, bár mi sok országokban voltam mint katona, még-pedig olyan nemzetek között, kik vagy a' miénktől különböző keresztény hitvalláshoz tartoznak, vagy éppen más vallások van mint-sem keresztény, ekkorig még sehol-se láttam, hogy a' katona ne tartaná tiszteletbeli kötelességének, minden vallásos intézeteknek tiszteletet tenni, és minden ország-ceremoniájához tisztelettel viseltetni. Mi, katonák, nem azért megyünk külső országokba, hogy akarhol is, valami vallási versengéshez fogjunk, vagy hogy azon törődjünk, hogy ez vagy ama' nép, így vagy amúgy gondolkodik a' hit' tárgyairól. A' mi' gondunk inkább tsak az, hogy egészen más természetű kötelességeket teljesítsünk-be — katonai kötelességeket, mellyeknek az ország' hitével semmi közök. Megvallom azt is, soha-

se hallottam hogy nekünk szokásunk volna, valami ország' vallásos szokásában olyan-formán venni részt, mint itt lefestették; hanemha Máltában, melyről történetből tudom, hogy egy megavúlt, már rég-idő-olta által-származott szokás, hogy, egy bizonyos processiónál, a' mi' ágyúink között egynehány kitsinyekből, tisztelet-lövetek tételnek. Azt-is tudom, hogy egyszer egynehány Tiszt, egy olyan ceremóniával nem fogadta a' Komendáns szavát, nem katonai, hanem vallási okból vonták-ki magokat a' régi szokás' követéséből, 's azért nem adtak tüzet mikor a' processio előttök elment. De, mi lett ezen szófogatatlanság' következése? Hadi törvény' elébe állítottak és kitsapattattak (cassirt) — nem, hogy a' ceremóniában részt venni nem akartak, mely nekik bálványozásnak tétztett, vagy hogy az ország' lakosainak szokásához nem akarták tartani magokat; hanem, azon egyszerű és világos okból, mivel' Komendánsoknak, ki egy régi szokás szerint, a' szokott köszöntést bizonyos időre megparantsolta, nem engedelmeskedtek. Egy protokoll' másából láttam én azt, hogy az oka e' volt, a' miért a' hadi törvény saját ítéletét tette, 's azt is tudom, hogy a' legfelső megerősítést is megnyerte, midőn Öfgének elébe terjesztett (halljuk!) — Midőn ére Farnham Lord azt kérlette, ha valjon Hasting Marquis, midőn Máltában Gouverneur volt, nem törölte-e el ezt a' szokást, mely a' protestans fegyverviselőknök fájdalmas kötelességet vet nyakokba, — egy catholica ceremóniában segedelműl lenni — azt feleli Well. Hg., hogy az említett szokást azolta megváltoztatták.

A' Windsor-Express (Híradó) eszmélteti a' windsori Dámákat, hogy esténként ne mutogassák magokat az úttán, ha ve-

szedelemlre nem akarják magokat kiteni, hogy egy olyan banda - emberek' kezébe esnek, kiknek keresetek az, hogy az előjökbe akadt asszonyféle szeméjkeknek a' szájokra flastromot ragasztanak, 's ez által vesznek azokon erőt. Egy, a' diligence-al jött levél, mellyet, olvashatatlan vezeték - írása miatt, az ahhoz jussát-tartó Hívtatal felbontott, és a' melyben 6, megjegyzésre méltó feszességü (ragadósságu) jól meglartott flastrom volt, vezetett ezen istentelenség' felfedezésére. Ugyan-is, a' levél' írója, jelenti levelezőjének, hogy a' neki elküldött ifjú asszony szerentsésen megérkezett, és hogy minden órán ismét fog 6 flastromot küldeni.

Apr. 10-edikén ment-végbe a' felső Házban az Emancipatio-bill' 5-adik olvasása. Éjjeli 2 óráig tartott az ülés. Két nevezetes Kérő-írást vittek-be Liverpool részéről: egyet az Emancipatio ellen Eldon Lord, mellyet a' Ház egyik igen erős Ajtónállója alig tudott betzepelni; másikat Goderich Lord, az emancipatio mellett, mellyet 22,000 érdemes lakos írt-alá. Egyéb beszéde mellett Goderich Lord ezt mondja: Tsak azt akarja említeni, hogy a' mely Kérő-írást ő által ad, nintsen ugyan olyan nagy kazal, mint a' másik; hanem, a' legnagyobb figyelmet érdemli-meg, mert olyan sok esztendőig az Emancipatio' híres védelmezőjét, olyan embert, ki ezen nagy rendszabás' barátjai között, leg megkülömböztetett volt (Canning Urat) küldötték a' Parlemlentbe mint Képviselőt. Tsak ez maga, elég annak megbizonyítására, hogy a' liverpooli lakosok a' katolikusok' concessióinak nem éppen különös ellenségei, hogy a' liverpooli Választóknak ellene-mondhatatlan igasságok van, olyan megkülömböztetett embert választván mint Canning Ur,

Képviselőjökké, 's azt meg is tartották. "Nagy tisztelettel vagyok én, úgymond a' Lord, Canning Urhoz, ki mindég azt mondotta, hogy semmi emancipatiót tökéletes bátorság nélkül nem ígérhetne. Annál-örömöstebb megvallom én ezt, mivel' a' mostani bill, teljességgel semmi bátorságot nem ígér, és annak szerzőit valóban nem lehet Bátorság-Bízatosoknak nevezni. De ha tsak-ugyan meg kell engedni, hogy senki Canning Urnál többet a' katolikus dolog' elő-mozdítására nem tett; még is szeretném más részről, az ő utolsó kinyilatkoztatását is a' Dissenterekre-nézve, gondolóra vétetni. (Midőn ő és Huskisson Úr is, a' Test - és Corporatio-Acta' eltörlése ellen szóllottak). Hogy kelljen az ő ellenkezését az utóbb említettek ellen, az ő' katolikusok' védelmezésével megegyeztetni, én, igassággal mondom, — nem tudom. — Ere, azt mondja a' Gróf hogy ő, szorossan, nem tudja, hány aláírás lehet az ő-altala beadott Instántzián; de annak nagyságából ítélvén, kell az alatt lenni legalább egy milliónak. Haddington Gróf okot talált ára, hogy az ő' nagyon tisztelt meghólt barátját (Canning Urat), amaz illetlen beszéd ellen védelmezze. Canning Úr, úgymond, a' bátorságokat, tsak másoknak a' vélekedései' megnyugtatasára, mint valami fontos dolgot vette-számba. Ezek a' más-képp' gondolkozók voltak azok, kiket ő Bátorság-Bízatosoknak nevezett: de, mikor látta, hogy az ő' ígéreteit nem vették-be, azt mondotta, hogy semmit-se fog többé javallani. A' mi a' Test - és Corporatio-Acta' eltörlése ellen-szóllását illeti; ennek, semmi más oka nem volt, mint hogy attól félt, hogy ennek eltörlése által, a' fontosabb ügybaj elvégzése, még tovább fogna nyúlni, azaz, a' katolikus dolog. Nagy igasságtalanság

követődne-el az ő megholt tisztos barátján, ha a' neves és tudós Gróf úgy gondolkozna rólla, hogy ő a' Dissenterek' felségellése ellen dolgozott volna. Fájdalom! nints többé ez a' nagy ember, és — az ő ditsóságának örjei az ő életben maradt barátjai, ezekre szállott az ő' védelmezése. Minthogy pedig, Mylords, én, ez' utólsók közzé tartozom, jóra fogják Uraságtok magyarázni kinyilatkoztatásomat az én' jó barátom eránt, minthogy maga mellett többé fel nem állhat.“ (halljuk, halljuk). Ere, Eldon Gróf igyekezett magát kimenteni, s a' megholtak minden tiszteletet megadni. — Ere, beszéltek sok többek közt, az emancipatio ellen Cumberland királyi Hg., mellette pedig Sussex kir. Hg., mindenik igen jelesen és nemesen, mindenik régi vélekedésében híven megerősödvé.

Apr. 8-adján, mint az udvari kerülő irás jelentette, ismét udvarlásra volt Eldon Gróf Windsorban a' Királynál, hogy ŐFgének jó-forma számú Kérő-levelet adjon által, mellyek között egynehány a' Ministerek' elbotsáttatását kéri, másikon pedig a' parlament' elosztatását kívánják; midőn némelyik tsak azt akarja, hogy a' Király a' katolikus Concessió-bill-t ne erőssítse-meg. Ez az audientzia, mintegy harmadfél óráig tartott, mikor osztán Eldon Lord Londonba vissza ment. — A' londoni udvari Híradó jelenti apr. 11-edikén, hogy ŐFge. a' Right-honorable Gordon Robertet (az Aberdeen Lord' ötsét) rendkívülvaló Követnek és teljes hatalmu Minis-ternek tette az ottomani Portánál.

Az apr. 11-edikei Courierban ez a' azikkal fordúl-elő: “A' katolikus bill mind-a'-két Parlementházon által-ment, és egynehány óra-múlva, mivel' a' királyi megerősítést hétfőn mondják hogy

megnyeri, ország' törvényévé lessz. Minden az ellen lett ellenkezés, nem tsak kötelesség' principiuma szerént, hanem, mint rábizhatólag reményljük, hajlandóság-érzésből is, kéntelen lessz megszűni. Minekutánna a' tsatának vége van, az egyik Fél semmi további reménységgel nem ketsegtetheti magát a' győzedelemre; a' másik Fél semmi meggyőztetést nem várhat többé maga ellen. Bízassuk 'hát magunkat, hogy a' mérreg és felhevülés, mellyeket a' hartz szült, lestilapodik, és, minden ranguak, elébbi jó egyet-értéssekre és egymáshoz vonzó bizodalomokra vissza fognak térni. A' rendszabás' barátjainak és elő-mozdítóinak, szólljunk ekképpen: “Győzödelmeskedtetek; meg ne homájosítsátok annak fénnjét szemre-hányások és sértegetések által Ellenkezőitek eránt; “az ellenkezőknek kívánjuk szívekre-kötni: “Minthogy ti a' várat a' legutolsó lehelletig védelmeztétek, és tsak a' többség' feleslegi erejének engedtetek; a' ti' megverettestek semmi gyalázatot és szégyent nem szenved. Szeretnök mind-a'-két Félnek ajánlani, — egyesült erővel azon dolgozni, a' rendszabást, Eldon Lord' tanátlása szerént, oly' hasznossá tenni, valamint-tsak lehet. Már most, a' parlamentti szokás szerént, egy más napi-rendhez fogunk, és újj állásból indulunk-ki. A' törvényszerzés, már most, ha nem éppen oly' nyomoson meghatározó, de tsakugyan számba-vehető tárgyakhoz fog nyúlni, az ország' javára. A' Ministereknek is lessz módjok a' mi' külső ügybajunkat és ama' fontos történeteket, mellyek hihetőleg elő-fordúlnak Keleten, jobban figyelme' tárgyává tenni. Nem hisszük, hogy a' Parlement mostani ülése sokáig tartson: mert, mind az orszaglósziék, mind a' Parlementek' Tagjai a' kitkit illető Grofságokba (Vgyékbe)

minél-előbb haza-menni vágyakoznak.

A' brasiliai fregatte Isabel, mely Rioból febr. 11-edikén indúlt-el, megérkezett Falmouthba, hivatali levelekkel. Emulous Paketboot tudósításokat hozott Rioból febr. 8-adikáig, és Buenos-Ayresből jan. 19-edikéig, a' hol a' dolgok új rendi igen kétségesen állott, mivel a' tartományok, Cordova' Helytartója', Bustos', és Rosás Obester' vezérlessek alatt, katonaságot küldöttek Lavalléja ellen, mellynek ez, ellenébe indúlt.

A' legújabb, jan. 25-ödikéig terjedő tudósítások a' Jó-reménység' tsütsától, azt a' hirt hozzák, hogy az az eseményes nyughatatlan és háború-szomjúzó Kaffer-Hg. Saka, ki az ángl. bírtok körül lakó Fekete-töröknek oly' sok dolgot adott, és még az ottani britannus hatalomnak is, nem kevés gondot szerzett, kiigazított a' világból, mégpedig, a' mint mondják, a' maga' két testvére, 's ezeknek felekezete által, kik az ő' szünetlen tyrannus tselekedeteitől és vad kegyetlenségétől indítottak ere. Az ő' ifjabb öttse lett a' következője.

A' heursen repdeső sok hírek mellett, úgy mondák, hogy az országloészék azon 25 ezer embert, kiket elébb a' közép-tengerre akart küldeni, most már Portugalliába küldi. Ellenben azt állíták mások, — D. Pedro Tsászár, késznek tartaná magát utolsó hivatali levelében, hogy D. Miguelt mint Királyt megessenérje, ha ő a' maga' országlosa' módját Anglia', Austria' és Frantziaország' kezessege alatt, mérsékelni akarná. A' Morning-Journál ide teszi még: — bizonyos már, hogy D. Mária vissza megyen Brasiliába.

A' buenos-ayresi tudósítások jan. 18-adikáig terjednek. A' santaféi Congress, mint várt lehetett, kinyilatkozatta magát a' Lavalleja Gen. magavisele-

te, 's az ő' katonai felekezete ellen, egész meghatározással; haza-árúlónak nevezi őtet, ki a' törvényes rend' felfordításával, még a' Dorrego' meggyilkolásával is megfertéztette magát, egy olyan ember' halálával, kinek legnagyobb érdeme vólt, megkülömböztetett pálfafutása' utolsó esztendeje alatt, oly' fíradhatatlanul valamint szerentsesen, a' külső és belső békét helyre-állítani. A' santaféi Gouverneur Lopeznek, a' Congress, dictatori hatalmat adott, hogy a' buenos-ayresi pártütők ellen táborba szálljon. A' Lavalleja ellen kiküldött katonaság, elkezdette már a' háborút a' tartomány' belsőjében, és a' tartományok, úgy láttzik, hogy ezen vezér, és pártosai ellen, Guerilla-systemát akar folytatni. Belső háborút a' Dorrego' meggyilkoltatása' pillantattjától-fogva, lehetett előre látni.

A' híres-haragos Stephenson, kiről mostanában emlékeztünk, Smith nevezet alatt élt egy-ideig Savanbáhan. Azomban, magát 's Lloyd tzimboráját mindjárt megesmerték; 's ennél-fogva, nem szabad nekik vendégasztalnál (table d'Hot) ülni. Stephenson maga, rendkívül szomorú vólt. Mártz. 9-edikén mind-a'ketten elmentek kotsin a' tartomány' belsőjébe. Valami 16 ángl. mér földnyire felfordúltak a' kotsival, és Stephenson jó-formán megebesedett: mely miatt egy közel fekvő házba szállott-be, a' hol más napig maradt. Éjjelben, megnyilik egyszerre az ő' ajtaja, 's egy fegyveres ember elő-áll a' szobában, ki neki egy pisztolt teszen a' mejjére, 's felidézi maga-megadására, mivel' neki fogja vólna. Mindjárt azután berohan ismét 3 ember, gyilkolóval és pisztollal felövedezve, kik neki halgatást parantsolnak 's megragadják. Alig engedtek neki időt a' felöltözésre, elveszik tőlle papi-

rossait 's bőrös ládját, és elhúzzák-vonják ötöt, Lloyd-al együtt, egy készen álló kotsira. De a' kotsiban nem volt annyi embernek hely; 's ezért Lloydot ott hagyni kénytelenítették. Utazás-közben sokszor össze-tört a' szekér, de ismét mindég megtatarozták: 's így ment az, hegyenvölgyön Savannahba vissza. Fenyegették Stephensont, ha egyet kukkan, nyomon lelövik: külömben, a' fegyverek semmi letartóztató parantsolatot nem mutattak. Az egyik Fő-Constabler Hays-nak mondotta magát, New-Yorkból. Hajóra tették Stephensont, mely nyomon elvitorlázott Newyorkba, a' hova mártz. 13-adián megérkezett. Utazás-közben, hátra vóltak az ő' kezei kötve, a' mint mondják, azért, mivel' próbálta magát megölni. A' britannus Konzul Newyorkban, Buchanan Úr, hozzá ment, tanátsolta neki hogy Angliába menne vissza. Az egészen hallatlan erőszak, mellyet Stephenson ellen el mertek követni, igen nagy szemet-szűrt Newyorkban. A' Felsőbbség, pártját-fogta a' dolognak. Ambár először az ang. Konzul, ellen-szóllott, szabaddá kellett ötöt tenni, mivel' a' Constabler éppen semmi törvényes hatalmat nem mutathatott maga-viseletéről: de még is mindjárt az adósok' tömlöztébe tették Stephensont. Ez a' dolog igen nyomos következt húzhat maga után; mivel' semmi köz-cartel (kötés, egyesség) nints a' gonosztévők' kiadásáról, az Eggy. Státusok és Anglia között. Van ugyan a' newyorki Státus' különös statutumaiban olyan-forma meghatározás: de az által a' Stephenson' megfogattatása a' georgiai statusban éppen nem igazúlhat-meg. Azon erőszak' részeseit számadás alá vették.

Frantziaország

Ápr. 18-adián, mint a' Király' (akori Artois Gróf') megérkezése napján

Párisba, számos udvarlás vólt az Údvarban, és elfogadta Öfge, familiája' és az ország' legnagyobb felsőbbsegei' örvendezését.

A' repdeső hír azt mondja, hogy alkudozásba ereszkedett volna a' brasiliai Tsászár, az Orleans Hg. idősebb leányára-nézve, kit feleségül akarna elvenni.

Burkúrország

Itt következik az a' Végzés, mely által a' burkus Király Öfelsege, Humbold Sándor Kamarás-Urat; titkos Tanátsos-sá, Excellentiás megkülömböztetéssel tette: "Hogy Uraságod' nagy következtésű munkaja a' tudományok' országában, megkülömböztetve esmértesen-meg, ki-neveztem Uraságodat Titkos Tanátsossá "Excellentiás" megkülömböztetéssel, 's az ide rekesztett Patens végre-hajtatott. A' Természet-tudományoknak újj' kintseket szerezni, ismét egy nagy útnak fog Uraságod indulni. Semmi kétttség, hogy a' nyereség meg fog felelni a' várakozásnak, ha Uraságod, mint reményilem, a' szerentsétlenségektől ment lessz. Az én' óhajtasaim mindég fogják Uraságodat kísérni ezen utazás' szerentsés végre-hajtasában. Berlin, ápr. 6. 1829. — Fridrich Wilhelm.

Azon szerentsétlenségről, mely Dánzig' lapájját, 's jó-darab részét a' városnak, a' Weichsel' kiöntése által a' zaj' megindulása miatt, találta, az itt következő borzasztó tudósítást botsatjaki a' burkus Statushíradó: "Dánzig, ápr. 10-edikén. Ez a' nap vala az én' egész életemben, a' legszomorúbb; mert soha se láttam én még olyan szerentsétlenséget, mely ezt a' várost és annak vidékét váratlanul meglátogatta. — A' Weichsel által-törte a' dánzigi Werderen sok helyen a' gátat, és valami-tsak a' szemnek láthatára, a' víz mindent elborított. Ezen állapotot, a' mint az való-

ban van, leírni, a' lehetetlenség' dolga; szemmel-látó tanúnak kell lenni, hogy azt képzelni lehessen. Egész nap' kiki maga' kiszabadításán dolgozott, benn a' városban vagy azon által, a' mi-tsak szabadítható volt, és olyan láрма van az úttzakon, mintha a' varra rohannának. A' kürtök és lármadobok szüntelen mozgásban vannak és minden talpon áll, hogy ha lehet módot találjanak a' szabadulásra; de azomban még is alkalmasint áldozattja lett az árvíznek az emberek' és barmok' nagy része: mert a' víz oly' hirtelenséggel tódul, hogy a' szerentsétlenekhez nem férhetni. Szívszagató látvány ez! E' mellett még esik a' hó és fagy, mint karátsonban. Vaj-mi nagy szerentsétlenség!"

Apr. 11-edikén reggel. — Az éjjel 2 óraker felsekentett bennünket ismét a' lárma-dob. A' kő-sorompót kiszakasztotta a' víz: a' Langgarten' bal oldala is vízben áll már, 's szalad az egész alsó város. A' Hühenseite-ig méjj vízben ülünk már, körös-körül, tsak a' Dirschau-felvaló országút még szabad. A' múlt esztendőben rossz termésünk volt; most pedig még tsak nem is vethetünk.

Apr. 11., 1 óraker, délben. — Az ángl. gát is kiszakadt 's a' szomszédkeretek össze romlottak. Mindenütt a' fedéig vannak a' házak vízben, 's a' lakosok itt-ott a' fedelén ülnek: megmeníteni őket tsak-nem lehetetlen, a' sebesséfoljás miatt nem lehet hozzájuk menni.

Apr. 12. — Az árvíz mintegy 5 quadrat-mérföldet foglal-el. Már ma, szükségét láttunk kenyér' dolgából, mivel' a' malmok a' víz alatt vannak. A' legszorongatóbb szükség a' marha-takaromány, 's nehéz lessz rajta segíteni.

Muszkország

Az ápr. 8-adikai Journal d' Odessa jelenti: "Apr. 4-dikén érkezett ide a'

Jussuf-Basa háremje, mely Várnában a' Poszidoniára últ-fel, és a' szolgálattal együtt 15 személyből áll a' kétféle nem. — Az odessai tömlözt - templomot a' múlt vasárnap szentelték-fel.

Törökország

Syra, mártz. 25. — Johann Stoja Hajós, a' toskánai Mercurius briggen, 170 moor-szarándokkal utazott Tunisből Alexandriába, és a' mostoha idő miatt, kényszerítettet Serpho szigetnél kikötni, a' hol egynehány nap' tartózkodott, hogy valamit bevásároljon. Midőn ő ezt, a' vasmatskapénzel együtt megfizette 's kászolódott az elvitorlázáshoz, a' hajójába jött a' kikötő-Kapitány, és még egy rendkívülvaló taxát is kívánt, 4 spanyol tallért; mely ellen a' Hajós, vonakodott. Ezen szóbeszéd alatt, el-kezdettek a' moor szarándokok, kik az okát nem tudták, zúgolódni. A' kikötő-kapitány' emberei azt gondolván hogy a' Moorok meg akarnák őket ölni, elszaladtak a' ladikkal 's ott hagyták az Urokat. Midőn ez egyedül, és tzeljában megsalattatott volna, a' tengerbe ugrott, 's kiúszott a' földre; a' hol a' lakosokat azon állítása által, hogy a' Törökök ki akarnak szállani 's őket megöldösni, lármat ütött. A' lakosok tehát fegyvert fogtak, és egész gojóbis-essőt küldöttek a' hajóra, mely által 5 Mahumedanus megöletett és sokan megsebesedtek; így, 3 Matrótz-is. Stoja Hajós is tüzeltetett, egynehány Serphióták ölettek és sebesítettek-meg. Vége lévén a' viaskodásnak és a' Serphióták elfoglalván a' hajót, Syrába küldött Stoja egy ladikot, hogy a' kikötő-Kapitány ellen panaszt tegyen, kit ő, mint szerzőjét a' veszekedésnek adott elő. Ere az országloszék elküldött egy brigget Serphoba, és a' hajót a' kikötő-Kapitánnyal

együtt ide hozatta. Nagyon várják ezen szomorú eset' kimenetelét.

Konst. polj, mártz. 26. — A' Sultán még máig is itthon van a' fő-városban; de az útra-készület, nem szűnik: ellenben, az élelembeli szükség-se szűnik. — A' hajóserég készen áll az egyik vagy másik tengerbe (fekete, fehér) kimenni 's a' muszka-erővel megmérkőzni. — Hussein Basa, gyűjti egybe a' népét Sumla és Adrianapolj között. A' drágaság miatt támodott szorongatás, nevededik; a' mi, egyik oka lehet a' Sultán' késedelmének. Az utóbbi Fermanokból úgy láttzik, hogy a' Sultán' planuma nem változik, nyakrafőre készül külső-belső ellenségei ellen, az elkezdett ösvényben állandóul maradván. Harmadik ellensége most az élelem' szűki.

Anconából írják apr. 6-odikán, hogy a' görög Előkelők között izetlenség támodott volna; és hogy a' Törökök ennek köszönhetik keleti Görögországban az egy pillantati előmenetelt; de az Előlülő' állhatatossága vissza állította az egyességet, és az Ypsilanti' hadseregének a' veszteségét helyre-ütötték. Kaprenanál megverték a' Törököket és a' Thermopylakig nyomták vissza, Flockorihoz.

Külömbfélék

A' Coup d'oeil de la Misère: sze-

rént, Frantziaországban, 52 millio lélek között, 5,000,000 köldus, 130,000 tolvaj, 150,000 ispotálj- és tömlőtzbeli személj, 12,465 szabaddá tett gonosztévő, 7896 szabadon botsátott fogoj, 60,000 köldus-gyermek lakhely nélkül, 3,000,000 kik nem tudják megmondani miből élnek, együtt: 8,359,360 személj, kiknek még Frantziaországban a' szorgalom dolgot adhatna.

A' Times angl. Híradó hozott-be a' köz-kintskamarának béjjegetaxa 's egyéb adókban, 68,137 font, 8 Shill., 10 pence (817,648 fl. 42 krt. Conv. pénzben.) — Van Londonban, a' Tottenham-Courtroadban egy Tsapszék, mely, tsak fenyőmag-pálinkából (genevre, jenever, gin) egy hónapban 15,000 for. C. P. veszen-be.

Ismét Mentség.

Nem-annyira az egybe-gyült sok gond, mint a' nyomtató Legény' lézen-gő gondatlansága tette a' Kiadónak azt a' kart, 's az olvasó tisztelt Közönségnek azt a' kedvetlenséget, hogy az Erd. Híradó Május' 2-odikai árkusa, a' 36-odik Szám alatt, hibáson küldtetett széjjel, Erdélybe. Ez, a' mely most, a' 37-edik számmal együtt megyen, nem hibás. Teljes illendőséggel engedelmet kér a' Redactio a' Nyomtató helyett.

Státus papirosok' Foljamatja

	Ezüstpénzben			Ezüstpénzben		
	Apr. 21	22	23	London Már. 10	11	—
Bank-Oblig. 2.1/2pC.	54.—	54.—	54.—	Consols, 3 pC.	87.1/2	87.3/8
Fengőpénz-Obl. 5pC.	98.3/32	98.3/16	98.1/8	Stocks-Prémie, Sh.	54.56	53.50
Roths. 1820, 100f. CP.	—	162.1/2	163.—	Brasiliai Bons	25.1/2	54.1/2
Partial. 1821. Ua.	125.3/6	—	125.3/3	Buenos-Ayresi	20.1/2	21.—
Bankaktia, 1000f. CP.	1106.1/2	1108.—	1108.—	Columbiai	15.—	14.3/4
Paris, Apr.	13	14	—	Mexikói	20.1/2	20.3/4
Consols 5 pC.	108.75	108.10	—	Portugalli	43.1/2	43.1/2
Ugyanaz 3 pC.	79.50	79.95	—	Muszkaországi	96.1/2	96.1/2
Bank-aktia, 2000 Fr.	—	—	—	Görögországi	15.1/2	15.—